

การสื่อสารภาพลักษณ์
ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน
IMAGE COMMUNICATION
OF MAHACHULALONGKORNRAJAVIDYALAYA UNIVERSITY
LAMPHUN BUDDHIST COLLEGE

พรรณวิภา อุปนันท์*
ดร.บุศรา โพธิสุข, ดร.วิษณุพล ผลมาก**

บทคัดย่อ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน เป็นมหาวิทยาลัยที่มีต้นทุนทางสังคมที่ดี ให้โอกาสทางการศึกษาแก่พระภิกษุ สามเณร และคฤหัสถ์ได้เข้ามาศึกษาวิชาการทางพระพุทธศาสนาควบคู่กับวิชาการทางโลก มุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีเครือข่ายความร่วมมือในการทำงาน และมีบุคลากรในการทำงานที่เข้มแข็ง สามัคคี และมีเอกภาพ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ชุมชน มีอาคารสถานที่อุปกรณ์การเรียนการสอนพร้อมและเพียงพอ มีเครือข่ายการทำงานและแหล่งเรียนรู้ มีผู้บริหารที่มีศักยภาพและภาวะผู้นำเข้าถึงแหล่งทุนสนับสนุนการศึกษา มีศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันอาศัยอยู่ครอบคลุมในทุกพื้นที่ชุมชน ด้านการจัดการศึกษา มีการส่งเสริมความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม มีเครือข่ายและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการทำงานร่วมและสนับสนุนองค์กรทางสังคม เช่น คณะสงฆ์ เครือข่ายภาคประชาสังคม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษา ปลุกจิตสำนึกความเป็นผู้มีจิตสาธารณะให้นิสิต ชุมชนสังคมให้การยอมรับในคุณภาพการศึกษา บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีคุณภาพชีวิตที่ดีและช่วยเหลือสังคม มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา พัฒนาสังคม และสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนท้องถิ่น ในขณะเดียวกัน วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ต้องเรียนรู้ในการปรับตัวและขับเคลื่อนการพัฒนาองค์กร ในสอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการของสังคม เช่น ต้องผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ตามมาตรฐานในศาสตร์ที่ศึกษา มีคุณลักษณะตามที่สังคมคาดหวัง ต้องเป็นองค์กรทางวิชาการพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรมทั้งในฐานะแหล่งเรียนรู้และตัวบุคคล และต้องเน้นการทำวิจัยในมิติด้านสังคม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมให้โดดเด่น

คำสำคัญ : การสื่อสาร, ภาพลักษณ์, มหาวิทยาลัย และวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

* นางสาวพรรณวิภา อุปนันท์, คณะสังคมศาสตร์, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

** ดร.บุศรา โพธิสุข, ดร.วิษณุพล ผลมาก, อาจารย์ที่ปรึกษา

ABSTRACT

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Lamphun Buddhist College is good social capital to provide the education opportunity to the Buddhist monks, novices and lay people in order to academic study in Buddhism subject coupled with secular academic and aimed to create graduates who have the knowledge and morality. There was collaboration Network in working, and personnel had a strong working, harmonious and the unity. It was located in community area, there were enough buildings, equipment teaching, Network operation and learning source, administrators have potential and leadership that reached scholarship sources, the alumni and current students who live throughout in all community areas. Education has the promoting multicultural society, network and a good relationship each other; there were workings together and supporting social enterprises such as Sanghas, a network of civil society, local governments in driving the development of education, raising awareness of public mind to students, the ability to solve social problems, strengthen local communities and social acceptance of quality education. Graduates who was graduated there was better quality of life and social assistance, the ability to solve social problems and strengthen local communities. Meanwhile, Lamphun Buddhist College has to learn to adapt and drive the organization development in accordance with the circumstances and society needs such as to create graduates with knowledge along standard of education science. There is characterized by social expectations, must be an academic organization in Buddhism, art and culture both learning source and individual. Researching must be focused on the social dimension, the education, the religion and the culture remarkably.

Keywords : Communication, Image, University and Lamphun Buddhist College.

๑. บทนำ

ภาพลักษณ์ เป็นความประทับใจที่บุคคลมีต่อองค์กรหรือสถาบัน โดยมีการสั่งสมและพัฒนาปรับเปลี่ยนตามประสบการณ์ที่ได้พบเห็น ภาพลักษณ์เป็นได้ทั้งบวกและลบ ซึ่งสะท้อนให้เห็นจุดดี และจุดด้อยขององค์กรหรือสถาบันนั้นๆ ภาพลักษณ์ที่สะท้อนออกมาในด้านดีแสดงว่าองค์กรหรือสถาบันนั้นมีความแข็งแกร่งและเป็นที่ยอมรับของสาธารณชน ในขณะที่ภาพลักษณ์สะท้อนออกมาในด้านลบก็จำเป็นต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้องค์กรหรือสถาบันนั้นมีคุณภาพและพัฒนาภาพลักษณ์ให้สอดคล้องตามที่สังคมต้องการ ภายใต้สถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ภาพลักษณ์ยัง

มีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะสังคมปัจจุบันเป็นสังคมข่าวสารและสังคมการสื่อสาร บุคคลและองค์กรต่างๆ จะมีลักษณะเป็นสาธารณะมากขึ้น ทำให้หน่วยงานองค์กรต่างๆ จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวัฒนธรรมองค์กรเพื่อให้สามารถอยู่รอดได้ ภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรและบุคลากร จึงนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นมากในการที่จะทำให้องค์กรมีชื่อเสียง ได้รับความร่วมมือ เชื่อถือ ศรัทธา และทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน^๑ และในขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องสร้าง ความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกลุ่มเป้าหมายที่ตนเกี่ยวข้องอยู่ รวมทั้งกลุ่มประชาชนทั่วไปด้วย เพื่อให้กลุ่มคนเหล่านี้มีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อหน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันของตน^๒ ปัจจัยสำคัญที่มีส่วนสนับสนุนให้เกิดการยอมรับและนำไปสู่ความมั่นคงขององค์กร คือ ภาพลักษณ์ที่ออกสู่สาธารณชน ภาพลักษณ์จึงถือเป็นเครื่องมือในการบริหารงานหน่วยงานให้เป็นที่น่าเชื่อถือ ได้รับความยอมรับ และมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไป

มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่ถูกคาดหวังจากสังคมให้เป็นผู้แสวงหาและให้ปัญญาแก่สังคม ทำหน้าที่สร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการเพื่อก่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางปัญญาแก่บุคคลและสังคม เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมแต่ละยุคแต่ละสมัย โดยมีพันธกิจสำคัญในการผลิตกำลังคนระดับกลางและระดับสูง สร้างและพัฒนาองค์ความรู้ ค้นคว้า วิจัย บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยจึงเป็นแหล่งรวมวิทยาการหลากหลายแขนง และเป็นศูนย์รวมของนักวิชาการที่มีความรู้ ความสามารถเป็นจำนวนมาก มหาวิทยาลัยจึงถูกใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศที่กำหนดโดยนโยบายและแรงผลักดันทางเศรษฐกิจและสังคม มหาวิทยาลัยยังเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ไปสู่สังคมที่พึงปรารถนา ด้วยเหตุนี้เอง มหาวิทยาลัย จึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวและสร้างภาพลักษณ์ที่ดี เพื่อให้เกิดการยอมรับศรัทธาจากผู้สนใจและเข้ารับบริการ เพราะปัจจุบัน สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษามีจำนวนมากเพิ่มขึ้น โดยมีการเปิดคณะ/สาขาวิชาที่ใกล้เคียงกัน ทำให้เกิดการแข่งขันในการจัดการศึกษาและบริการสังคมที่หลากหลาย ผู้รับบริการก็มีทางเลือกและเข้าถึงความเป็นสถาบันมากขึ้น

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาสำหรับคณะสงฆ์ ประชาชน เยาวชน และผู้สนใจเข้าศึกษาและรับบริการ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการพัฒนาว่า “ศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ ที่สร้างคนดีอย่างมีสมรรถภาพ จัดการศึกษาและวิจัยอย่างมีคุณภาพ บริการวิชาการอย่างมีคุณภาพ และบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ”^๓ ปัจจุบัน มีหน่วยงาน องค์กรต่างๆทั้งทางภาครัฐและเอกชน ให้ความสำคัญได้เข้ามาเป็นภาคีเครือข่ายการทำงานร่วมกันจำนวนหลายหน่วยงาน ทำให้มีการขยาย

^๑ วาสนา จันทรสว่าง และคณะ, ภาพลักษณ์ กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์, (กรุงเทพมหานคร : สามเจริญพาณิชย์, ๒๕๔๑) หน้า ๑๒.

^๒ วิรัช ลภรัตนกุล, การประชาสัมพันธ์แบบสมบูรณ์, พิมพ์ครั้งที่ ๘, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐) หน้า ๗๖.

^๓ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, คู่มือประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔). หน้า ๑๑.

ฐานการทำงานร่วม การบริการ และการพัฒนาในวงที่กว้างขึ้นตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ก็พยายามที่จะปรับปรุงแบบการบริหารงาน การจัดการศึกษาต่างๆ ให้เหมาะสมสอดคล้องต่อความต้องการของผู้รับบริการ และให้เกิดภาพลักษณ์ขององค์กรที่ดี โดยมีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น ๒ สำนัก ได้แก่ ๑) สำนักงานวิทยาลัย ให้บริการในด้านธุรกรรมการเงิน ด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างองค์กร ด้านการเผยแผ่ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ด้านการอำนวยความสะดวกอาคารสถานที่ยานพาหนะ และด้านข้อมูลบุคลากรและงานประชุม ๒) สำนักงานวิชาการ ให้บริการในด้านทะเบียนนิสิตและวัดผลการศึกษา ด้านโสตทัศนูปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า ด้านการบริการข้อมูลการศึกษา และด้านกิจการนิสิต โดยแต่ละสำนักต่างก็มีภาระงานที่ให้บริการแก่นิสิตและผู้มารับบริการแตกต่างกันไปตามสายงาน ที่ผ่านมามูลค่าการผู้รับผิดชอบต่างก็ปฏิบัติภาระหน้าที่ของตนตามกรอบภาระงานที่ได้รับมอบหมาย และทำงานร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรต่างๆ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมอย่างต่อเนื่อง แต่ปรากฏว่ายังไม่มีการติดตามผลการปฏิบัติงาน หรือสะท้อนภาพลักษณ์ของความเป็นมหาวิทยาลัย ที่ผู้รับบริการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แสดงความรู้สึกรู้สึกคิดเพื่อสะท้อนความพึงพอใจ สภาพปัญหา ผลสำเร็จของการบริหาร และสะท้อนภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่เป็นรูปธรรม ซึ่งอาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จและมั่นคงของหน่วยงานได้ ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาให้ทราบว่าสภาพการบริหารองค์กรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน เป็นอย่างไร ภาพลักษณ์ของการสื่อสารภาพลักษณ์ในปัจจุบันเป็นอย่างไร พร้อมทั้งเสนอการสื่อสารภาพลักษณ์และการขับเคลื่อนงานองค์กรในอนาคตต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑ เพื่อศึกษาสภาพการสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

๒.๒ เพื่อค้นหาการสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

๒.๓ เพื่อเสนอการสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) อันประกอบไปด้วย กระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) และการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย

วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยมีเหตุผลประการสำคัญของการนาระเบียบวิธีวิจัยดังกล่าวข้างต้น มาใช้ในการดำเนินกระบวนการวิจัย อันมีสาระสำคัญโดยสรุปดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร การสื่อสาร การบริหารองค์กร ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากตำรา งานวิจัย เอกสารทางวิชาการ ประเภทต่างๆทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งข้อมูลทางวิชาการที่ได้จากการสืบค้นทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือ ทางเว็บไซต์

๓.๑.๒ การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) โดยเชิญบุคลากรที่เกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ของวิทยาลัย ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์พิเศษ ผู้แทนนิสิต ผู้ใช้บัณฑิต และผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน ๕๕ รูป/คน เข้าร่วมการประชุมเสวนาระดมความคิดด้วยวิธีการวิเคราะห์สวอธ (SWOT Analysis) เก็บข้อมูลโดยการจดบันทึกตามประเด็นหลักในการเสวนา

๓.๑.๓ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured) คือ เป็นการสร้างคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับการสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นข้อโดยมีการนำคำสำคัญ (Keyword) มาใช้ประกอบในการขึ้นาคำสัมภาษณ์ อันทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความหลากหลายในมิติต่างๆ และข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติที่มีทั้งมิติของความลึกและมิติของความกว้างในเรื่องเกี่ยวกับการสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

๓.๒ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured) คัดเลือกมาจากหน่วยงานที่ได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกันระหว่างสองฝ่าย (MOU) กับทางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน จำนวน ๑๕ รูป/คน สำหรับการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) คัดเลือกมาจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในการสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์พิเศษ ผู้แทนนิสิต ผู้ใช้บัณฑิต และผู้แทนศิษย์เก่า ๕๕ รูป/คน

๓.๓ เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured) เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยกำหนดโครงสร้างของข้อคำถามเป็น ๒ ตอน ได้แก่ ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

รายงานสืบเนื่อง (Proceeding) จากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๒ "พุทธธรรมกับการพัฒนาสังคมวัฒนธรรม"
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน วันอาทิตย์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๙

ประกอบด้วยข้อมูล ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่ง สถานที่ วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์ และชื่อผู้สัมภาษณ์ และตอนที่ ๒ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured) เป็นข้อคำถามปลายเปิดสอบถามตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านส่งเสริมพระพุทธศาสนา และบริการวิชาการแก่สังคม และด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในประเด็นสำคัญตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยกำหนดประเด็นและวิธีการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๓.๔.๑ สภาพการสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์สวอธ (SWOT Analysis) เกี่ยวกับการสื่อสารภาพลักษณ์ขององค์กร โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อระดมความคิดเห็นจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในการสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์พิเศษ ผู้แทนนิสิต ผู้ใช้บัณฑิต และผู้แทนศิษย์เก่า ๕๕ รูป/คน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของการสื่อสารองค์กร

๓.๔.๒ การสื่อสารภาพลักษณ์และเสนอการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กรกับการขับเคลื่อนงานในอนาคตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ซึ่งคัดเลือกมาจากหน่วยงานที่ได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกันระหว่างสองฝ่าย (MOU) กับทางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured) ผู้วิจัยได้นำมาดำเนินการ ดังนี้

๓.๕.๑ รวบรวมสังเคราะห์ และจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามประเด็นการวิเคราะห์สวอธ (SWOT Analysis) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และประเด็นการสัมภาษณ์

๓.๕.๒ นำข้อมูลที่สังเคราะห์แล้วมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique) พร้อมทั้งนำเสนอโดยวิธีการพรรณนาอ้างอิงคำพูดบุคคล อันเป็นแนวทางประการสำคัญที่สามารถนำไปสู่ การสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ต่อไป

๔. ผลการศึกษา

๔.๑ สภาพการสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

จากการศึกษาสภาพการสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน พบว่า วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน เป็นสถาบันการศึกษาที่ก่อตั้งขึ้นโดยการริเริ่มของคณะสงฆ์ โดยได้รับการอุปถัมภ์สนับสนุนจากส่วนราชการ พ่อค้าประชาชนชาวจังหวัดลำพูน เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งแรกของจังหวัดลำพูน เปิดโอกาสให้พระภิกษุ สามเณร คฤหัสถ์ ได้ศึกษาวิชาการทางพระพุทธศาสนาควบคู่กับวิชาการทางโลก มีรูปแบบการจัดการศึกษาที่เน้นการบูรณาการพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม เป็นหน่วยงานที่มีความสัมพันธ์ทางกฎหมายทั้งของทางบ้านเมืองและคณะสงฆ์ มีการจัดโครงสร้างการบริหารโดยอนุโลมจากสภามหาวิทยาลัยในรูปแบบคณะกรรมการประจำวิทยาลัย ซึ่งถือเป็นชุดบริหารสูงสุดระดับสถาบัน ปัจจุบันมีผู้บริหารระดับส่วนงาน ประกอบด้วย พระครูสิริสุตานุยุต ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน พระครูไพศาลธรรมานุสิฐ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ นายไพรินทร์ ณ วันนา รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร/หัวหน้าสาขาวิชาพระพุทธศาสนา นายจักรพงษ์ เพ็ญเวียง รักษาการผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาลัย นายพุทธิพงษ์ กันทะรส รักษาการผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการ พระมหาไกรสร โชติปัญโญ รักษาการผู้อำนวยการศูนย์วิจัยพุทธศาสตร์ฯ นายเสนห์ ใจสิทธิ์ หัวหน้าสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ นายประเด่น แบนปิง หัวหน้าสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน/เลขานุการศูนย์บัณฑิตศึกษา และนายอาเดช อุปันท์ รักษาการหัวหน้าฝ่ายกิจการพิเศษ มีบุคลากรจำนวน ๕๕ รูป/คน แยกเป็นสายวิชาการ ๓๓ รูป/คน และสายปฏิบัติการ จำนวน ๒๒ รูป/คน มีนิสิตรวมทุกคณะ/ชั้นปี จำนวน ๘๒๖ รูป/คน จัดการเรียนการสอน จำนวน ๒ หลักสูตร คือ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) ๔ คณะ/สาขาวิชา ได้แก่ คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ และหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พธ.ม.) ๒ คณะ/สาขาวิชา ได้แก่ คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ และคณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ได้ดำเนินการบริหารและพัฒนาองค์กร แบ่งเป็น ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารสถานที่ ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน และบริบทพื้นที่บริเวณ โดยอาศัยศักยภาพของผู้บริหาร บุคลากร คณะกรรมการประจำและผู้ทรงคุณวุฒิ ในการผลักดันโครงการและขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณทั้งจากแหล่งทุนภายในและภายนอก ด้านคุณภาพได้ดำเนินการบริหารและจัดการศึกษาให้ครอบคลุมตามพันธกิจ ๔ ประการ ได้แก่ ด้านการผลิตบัณฑิต เน้นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่งเสริมการบูรณาการเรียนรู้ มีเป้าหมายให้บัณฑิตมีความรู้ควบคู่คุณธรรม ด้านการวิจัยและพัฒนา เน้นการวิจัยแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้บุคลากรและนิสิตได้ฝึกฝนเรียนรู้การทำวิจัยและผลงานวิชาการสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคม ด้านการส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม เน้นการบูรณาการพระพุทธศาสนาให้เข้ากับศาสตร์สมัยใหม่ สามารถนำ

องค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์และคุณค่า ส่งเสริมให้คณาจารย์และนิสิตมีจิตอาสาในการสงเคราะห์ช่วยเหลือและพัฒนาสังคมทั้งในแง่สุขภาพกายและจิตใจ และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เน้นการเรียนรู้ ปฏิบัติ ถ่ายทอด และอนุรักษ์ ให้คงความเป็นเอกลักษณ์เกิดคุณค่าและเป็นมรดกของสังคม โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การสร้างคนดีและมีวิถีแห่งสังคมเป็นสุข

ผลการวิเคราะห์ SWOT สภาพบริบทและการบริหารองค์กรวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ทำให้เห็นว่า วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มีจุดแข็ง คือ เป็นวิทยาลัยที่มีต้นทุนทางสังคมที่ดีมีส่วนเกี่ยวข้องกับสถาบันหลักทางสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันศาสนา สถาบันกษัตริย์ มีผู้บริหารระดับสูงที่มีศักยภาพและมีความเป็นผู้นำ อาศัยสถานภาพและบทบาททางคณะสงฆ์เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของบ้าน วัด และราชการได้ มีทำเลที่ตั้งเป็นชัยภูมิที่เหมาะสมแก่การคมนาคมและเป็นศูนย์กลางของการจัดการศึกษา และเน้นการจัดการศึกษาแบบพุทธบูรณาการ ในขณะเดียวกันมีจุดอ่อนที่ต้องปรับปรุงพัฒนา คือ การขาดบุคลากรที่ตำแหน่งทางวิชาการและสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก และยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาวิชาที่จัดการศึกษาถึงขั้นที่จะสามารถให้คำตอบสร้างความกระจ่างและเสนอทางออกต่อปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้น อีกทั้งจำเป็นต้องมีการปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ สถานที่พักผ่อน และระบบจราจรภายในให้มีความเหมาะสมต่อการรับบริการอย่างใดก็ตาม วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ยังมีโอกาสที่จะเป็นช่องทางของการพัฒนาองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยอาศัยโอกาสที่หน่วยงาน องค์กร และชุมชนให้การยอมรับในคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาและพยายามรักษามาตรฐานเดิมให้คงอยู่ โดยการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีทั้งในแง่วิชาการ บุคคล และสถาบันให้เกิดการยอมรับในระดับที่สูงขึ้น พร้อมทั้งการเข้าไปมีส่วนร่วมในมิติการทำงานร่วม การสนับสนุนกับเครือข่าย องค์กรต่างๆ และที่สำคัญต้องคำนึงถึงอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น ทั้งในแง่ของการแข่งขันเชิงรุกทางการศึกษาและจำนวนผู้เรียนโดยเฉพาะฝ่ายบรรพชิตที่ลดน้อยลง

๔.๒ การสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

จากการศึกษา การสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน พบว่า ด้านการผลิตบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ได้ส่งเสริมและจัดบรรยากาศการเรียนรู้และใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันของนิสิตในมิติสังคมพุทธวัฒนธรรม ทำให้นิสิตเกิดความรู้สึกร่วมในความสัมพันธ์ระหว่างครูอาจารย์ เพื่อนร่วมสถาบัน มีการสงเคราะห์ช่วยเหลือเพื่อนและรุ่นน้องให้มีความซื่อสัตย์มีการหารายได้ระหว่างเรียนและใช้เป็นอาชีพเสริมในการดำเนินชีวิต บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้วสามารถออกไปรับใช้สนองงานคณะสงฆ์ ได้ทำงานสุจริตและใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในองค์กร หน่วยงานและชุมชนได้อย่างมีความสุข และได้รับเกียรติจากสังคม ด้านงานวิจัยและพัฒนา มีบุคลากรให้ความสนใจที่จะพัฒนางานวิจัยและผลงานวิชาการ ส่วนนิสิตก็ได้เรียนรู้ทักษะการวิจัยและนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้และต่อยอดการพัฒนา โดยมีสถาบันวิจัยหรือศูนย์และองค์กรเครือข่าย เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งทุนสนับสนุน ด้านการส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม ได้มีการบูรณาการพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่และเป็นคลังความรู้ด้าน

พระพุทธศาสนา มีทุนทางสังคมที่ดีในฐานะองค์กรที่เนื่องด้วยพระพุทธศาสนา และด้านทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม มีพระพุทธศาสนาเป็นรากฐานก่อเกิดศิลปวัฒนธรรมตามแนวพุทธวิถี มีการถ่ายทอด ทุนทางวัฒนธรรมผ่านกิจกรรมร่วมกับองค์กรทางสังคมอย่างต่อเนื่อง

ด้านการทำงานร่วมและสนับสนุนกิจการคณะสงฆ์ ทั้ง ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านการปกครอง มีการบรรจุรายวิชาการปกครองคณะสงฆ์ไว้ในหลักสูตรให้บัณฑิตทุกคณะทุกชั้นปีได้เรียนรู้ ในส่วนของ ครูอาจารย์ได้ช่วยกันอบรมขัดเกลาการประพฤติปฏิบัติให้มีความงดงามตามศีลาจริยาวัตรและถูกต้อง วินัยนิยม และสร้างความตระหนักให้บัณฑิตรู้คุณค่าในตนเอง ด้านการศาสนศึกษา ได้จัดการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต และหลักสูตร พุทธศาสตรมหาบัณฑิต เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของพระสงฆ์ให้มีความรู้ความสามารถในการ พัฒนาและอยู่ร่วมกับชุมชน ได้ร่วมจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและแผนกสามัญศึกษา เสริมสร้างหลักคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชน ด้านการเผยแผ่ ได้จัดรายวิชาแกนพระพุทธศาสนาไว้ใน หลักสูตรให้บัณฑิตทุกคณะทุกชั้นปีได้เรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งใน สถาบันและร่วมกับองค์กรต่างๆ ด้านสาธารณูปการ มีส่วนร่วมในการสร้างและบูรณะวัดวาอาราม โบราณสถาน ด้วยการบริจาคทุนทรัพย์และแรงกายสนับสนุน อีกทั้งมีการปรับปรุงสถานที่ภายใน วิทยาลัยให้เอื้อต่อการเรียนรู้และบริการ ด้านการศึกษาสงเคราะห์ มีการจัดตั้งกองทุนศาสนทายาท เพื่อเป็นการสงเคราะห์พระสงฆ์สามเณรให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา มีการจัดโครงการบริการ วิชาการแก่สังคมและพัฒนาศักยภาพแก่คณะสงฆ์ และด้านสาธารณสงเคราะห์ มีการปลูกฝัง คณาจารย์นิสิตให้มีจิตสาธารณะ สามารถสงเคราะห์ช่วยเหลือชุมชน ประชาชนผู้ขาดแคลนและได้รับ ภัยธรรมชาติ มีนโยบายให้นิสิตคฤหัสถ์ได้ออกไปบริการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมจำนวน ๒๐๐ ชั่วโมงก่อนการรับปริญญา และนิสิตบรรพชิตไปปฏิบัติศาสนกิจเพื่อการพัฒนาชุมชนสังคมเป็น ระยะเวลา ๑ ปี

ด้านการทำงานร่วมกับเครือข่ายภาคประชาสังคมและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการผลิตบัณฑิตและการวิจัยและพัฒนา มีความมือในการแลกเปลี่ยนวิทยาการการเรียนรู้และ อาจารย์ผู้สอน พร้อมทั้งส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ แหล่งทุนสนับสนุน และสร้างภาคีเครือข่ายร่วมวิจัยและ การจัดการศึกษา ด้านการส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการฯและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีการจัดเวทีเสวนาหาคำตอบและทางออกต่อปรากฏการณ์ทางศาสนาและสังคม มีการจัดนิทรรศการ วันสำคัญและบุคคลสำคัญระดับจังหวัดและระดับชาติ มีส่วนร่วมจัดกิจกรรม เรียนรู้ ถ่ายทุน สืบสาน และอนุรักษ์

๔.๓ เสนอการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กรกับการขับเคลื่อนงานในอนาคต

จากการศึกษา เสนอภาพลักษณ์องค์กรกับการขับเคลื่อนงานในอนาคตของมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน พบว่า วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ต้องมีการปรับตัวและ ขับเคลื่อนการพัฒนาองค์กร ในสอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการของสังคม โดยจะเสนอ แนวทางการขับเคลื่อนงานตามพันธกิจ ๔ ด้าน คือ ด้านการผลิตบัณฑิตในอนาคต วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ต้องผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ตามมาตรฐานในศาสตร์ที่ศึกษา มีความเป็นต้นแบบที่ดี ๔ ด้าน ได้แก่ ต้นแบบวิถีและจิตวิญญาณความเป็นลำพูน ต้นแบบผู้นำศาสนพิธีการ ต้นแบบชาวพุทธ

ต้นแบบความซื่อสัตย์สุจริตและความอดทน แนวทางการส่งเสริมและพัฒนา ต้องมีการจัดหลักสูตร และการเรียนรู้ความเป็นต้นแบบทั้ง ๔ ด้าน มีนโยบาย จัดกิจกรรม และสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้นิสิตได้เรียนรู้สัมผัส และดำรงชีวิตในบริบทของวิถีความต้นแบบ ด้านการวิจัยและพัฒนาในอนาคต วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ต้องเป็นองค์กรวิชาการหลักของจังหวัดที่สามารถทำวิจัยในมิติด้านสังคม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมให้โดดเด่น สามารถตอบโจทย์ หรือปรากฏการณ์ทางสังคมที่กำลังเป็นประเด็นถกเถียงและก่อให้เกิดความขัดแย้ง คลาดเคลื่อน งานวิจัยต้องมีคุณภาพมีคุณค่าในเชิงวิชาการ จนกลายเป็นการสร้างมูลค่ากลับคืนสู่ชุมชนสังคม แนวทางการส่งเสริมและพัฒนา ต้องมีการจัดหางบทุนเพื่อการวิจัยในหลากหลายวิธีการและร่วมกับองค์กรหน่วยงานอื่นดำเนินการวิจัย ด้านส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ต้องเป็นสถาบันหลักในองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาทั้งการเป็นแหล่งข้อมูลและบุคคลที่มีความรู้เชี่ยวชาญสามารถชี้แนะ และให้คำตอบในปรากฏการณ์ทางสังคมได้ แนวทางการส่งเสริมและพัฒนา ต้องปรับปรุงอาคารสถานที่ที่มีอยู่ หรือดำเนินจัดตั้งให้มีศูนย์การเรียนรู้พระพุทธศาสนาแบบครบวงจร ต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาวิชาที่จัดการศึกษาอย่างลึกซึ้ง สามารถเป็นวิทยากรหรือให้คำตอบต่อประเด็นทางสังคมได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชา และด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ต้องเป็นสถาบันหลักในการขับเคลื่อนกิจกรรมทางวัฒนธรรมร่วมกับองค์กรทางวัฒนธรรมระดับต่างๆ สามารถพัฒนาองค์กรให้มีศูนย์การเรียนรู้ทางวัฒนธรรมให้ครอบคลุมวิถีความเป็นลำพูน แนวทางการส่งเสริมและพัฒนา ต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เชี่ยวชาญในมิติทางวัฒนธรรม มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ทางวัฒนธรรมให้ควบคู่ไปกับการขับเคลื่อนกิจกรรม และสร้างเครือข่ายวัฒนธรรมสายใยชุมชน

๕. ข้อเสนอแนะ

๕.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๕.๑.๑ ผู้บริหาร หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ควรให้ความสำคัญต่อการนำข้อมูลผลที่ได้จากการวิจัยไปต่อยอดจัดทำเป็นแผนการปรับปรุงและพัฒนาภาพลักษณ์ขององค์กรอย่างจริงจังให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลง และยอมรับของสังคม

๕.๑.๒ ผู้บริหาร หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ควรมีการวิจัยสถาบันในลักษณะแบบนี้ในมิติอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงและยอมรับของสังคม

๕.๑.๓ ผู้บริหาร หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ควรมีการมอบหมายให้บุคคลที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักในภาระงานนี้ เพื่อให้เห็นถึงสภาพปัญหา เข้าใจในระบบวิธีการดำเนินงาน และเกิดความต่อเนื่องเชื่อมโยงในมิติต่างๆขององค์กร

๕.๑.๔ ผู้บริหาร หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ควรมีการนำเสนอผลการวิจัยนี้ต่อคณะกรรมการบริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิตและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการรับรู้และมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา

๕.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๕.๒.๑ ควรศึกษาการสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ส่วนกลาง) และวิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ ห้องเรียน และหน่วยวิทยบริการในสังกัด

๕.๒.๒ ควรศึกษาเปรียบเทียบการสื่อสารภาพลักษณ์ของกลุ่มมหาวิทยาลัยในประเทศ เช่น มหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน เป็นต้น

๕.๒.๓ ควรศึกษาเปรียบเทียบการสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยในประเทศ กับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

๕.๒.๔ ควรศึกษาเปรียบเทียบการสื่อสารภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในระดับคณะ หรือ สำนักงาน ตามโครงสร้างที่กำหนด

บรรณานุกรม

วาสนา จันทรสว่าง และคณะ. ภาพลักษณ์ กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : สามเจริญพาณิชย์, ๒๕๔๑.

วิรัช ลภรัตน์กุล. การประชาสัมพันธ์แบบสมบูรณ์. พิมพ์ครั้งที่ ๘, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. คู่มือประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๔. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.